

Vereniging Landelijk Aktie Komitee Scholieren
"LAKS"

Jaarverslag en Jaarrekening 2021

LAKS
Drieharingstraat 6
3511 BJ UTRECHT

Inhoud

1. BESTUURSVERSLAG	3
1.1 Juridische Structuur	3
1.2 Organisatiestructuur.....	3
1.3 Activiteitenverslag	4
1.4 Resultaten uit de activiteiten	4
1.5 Belangrijkste bestuurlijke voornemens en inmiddels in 2021 genomen besluiten	6
1.6 Begroting LAKS 2022.....	8
1.7 De omvang en functie van het vrij besteedbare vermogen	8
2. JAARREKENING	10
2.1 Grondslagen.....	12
2.2 Toelichting op de onderscheiden posten van de Balans per 31 december 2021	14
2.3 Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van Baten en Lasten 2021.....	16
3. OVERIGE GEGEVENS	19

Alle in dit rapport vermelde bedragen luiden in euro's, tenzij anders vermeld.

1. BESTUURSVERSLAG

Rechtspersoon	Vereniging Landelijk Actie Komitee Scholieren
Verkorte naam	Vereniging LAKS
Adres	Drieharingstraat 6
Postcode	3511 BJ
Tel.	030 7900910
KvK	40534946
Website	www.laks.nl
E-mail	info@laks.nl

1.1 Juridische Structuur

De rechtspersoon van het bevoegd gezag is een vereniging. Vereniging Landelijk Actie Komitee Scholieren is op 7 april 1984 opgericht. Het boekjaar van de vereniging is gelijk aan het kalenderjaar. LAKS is een vereniging met een eigen bestuur, heeft een bestuur bestaande uit zeven bestuursleden en kent binnen het bestuur de volgende functies: voorzitter, secretaris, penningmeester en daarnaast de algemene bestuurders.

1.2 Organisatiestructuur

Het LAKS is een landelijke vereniging van, voor en door scholieren. De Algemene Ledenvergadering is het hoogste orgaan binnen de vereniging. De ledenvergadering bepaalt het beleid en kiest de leden van het bestuur. De leden van het LAKS zijn leerlingenraden binnen uitsluitend het voortgezet onderwijs, die zich als lid van het LAKS hebben ingeschreven. De Algemene Ledenvergadering vindt minimaal driemaal per jaar plaats.

Het bestuur bereidt het beleid voor en is verantwoordelijk voor het realiseren van het beleid en voor het goed draaien van de vereniging. Het bestuur bestaat uit minimaal drie en ten hoogste zeven leden die gezamenlijk bevoegd zijn.

Het verenigingsjaar van LAKS volgt een schooljaar en loopt derhalve niet gelijk aan een kalender- of boekjaar. Dat betekent dat het bestuur van LAKS altijd in juni wisselt. Het bestuur dat begin 2021 aan het roer stond is niet gelijk aan het bestuur dat eind 2021 de leiding had. Het LAKS-bestuur ultimo 2021 is als volgt samengesteld:

Voorzitter	Iben Maas
Secretaris	Skye van den IJssel
Penningmeester	Maarten de Vries
Bestuurder	Menno Adelaar
Bestuurder	Ferdy Adriaansen
Bestuurder	Sarah Broekmeulen
Bestuurder	Iris Schijvens

Gedurende het verslagjaar 2021 werden aan de vereniging LAKS door stichting COMBO vier medewerkers gefaciliteerd. Per 31.12.2020 waren dit:

Voor LAKS-activiteiten:

Algemeen beleidsmedewerker	Alex Friso
Algemeen beleidsmedewerker	Elina Stokvis
Algemeen beleidsmedewerker	Emma Verhaar

Voor LAKS-activiteiten, met extra aandacht voor het VMBO:

Projectmedewerker	Nena Grob
-------------------	-----------

1.3 Activiteitenverslag

De kernactiviteiten van de vereniging worden uitgevoerd op basis van de Subsidieregeling LAKS, JOB en COMBO.

De kernactiviteiten van de vereniging zijn:

- het vertegenwoordigen van de belangen en het versterken van de positie van de leerlingen van het voortgezet onderwijs;
- het verbeteren van het leefklimaat op de scholen en instellingen.

De kernactiviteiten omvatten in ieder geval:

- het bevorderen en ondersteunen van medezeggenschap en participatie van leerlingen voor het voortgezet onderwijs;
- het zijn van gesprekspartner van de minister of staatssecretaris;
- het beïnvloeden van het landelijke onderwijsbeleid, en
- het organiseren en coördineren van regionale en landelijke acties en activiteiten.

Ook in 2021 vertegenwoordigde LAKS de belangen van de vo-scholieren en werkte het aan verbetering en versterkingen van leerlingenraden en medezeggenschap - met ondersteuning van de door COMBO gefaciliteerde medewerkers. De door OCW toegekende subsidie werd tevens ingezet voor de speerpunten van het bestuur 2020/2021 en het bestuur 2021/2022.

1.4 Resultaten uit de activiteiten

LAKS heeft volgens plan een heel aantal activiteiten uitgevoerd. Dit resulteerde, naast het vele lobbywerk van LAKS bij de verschillende partijen, in het volgende:

- 358 leerlingenraden zijn lid van het LAKS. Dat zijn er 16 meer dan in 2020.
- 4 algemene ledenvergaderingen en een BAF georganiseerd. Deze trokken gemiddeld 96 leerlingen.
- 41 trainingen aan leerlingenraden aan scholen uit heel Nederland gegeven.
- 2 online scholierencongressen. Gemiddeld 25 leerlingen.
- 1 werkgroepen en 3 commissies.
 - Voortgangscommissie
 - HR-commissie
 - Sollicitatiecommissie
 - Werkgroep Onderwijskwaliteit
- 10 paneldiscussies georganiseerd. Gemiddeld 30 scholieren per paneldiscussie.
- 1 VMBO-themamiddag
- 4 VMBO-panels georganiseerd
- 1 VMBO-tour waarbij 2 scholen zijn bezocht. Vanwege de strengere coronaregels konden de overige 3 scholen in 2021 niet meer worden bezocht en zijn deze verplaatst naar voorjaar 2022.
- 1 Onderwijsdebat georganiseerd samen met Ouders & Onderwijs, 160 deelnemers die het debat konden volgen en interactief mee konden doen via een livestream.
- 1 Onderwijsdebat georganiseerd samen met Vlaamse Scholierenkoepel (VSK). Online deden ongeveer 30 leerlingen mee uit Nederland en Vlaanderen.
- Lancering van de adviesraad EigenWijsheid om aandacht te vragen voor de stem van thuiszittende leerlingen. De lancering vond plaats in Nieuwport en werd uitgezonden via Zoom, 110 deelnemers hebben de lancering online bijgewoond.
- Actie van 75 stellingen in Den Haag om aandacht te vragen voor het mentale welzijn van leerlingen tijdens de coronacrisis.
- Actie samen met ISO om aandacht te vragen voor mentale welzijn jongeren tijdens corona.

Persuitingen, selectie belangrijke publicaties of uitzendingen in landelijke media

- 17 persberichten verstuurd
- 4 keer gepubliceerd in bladen van partnerorganisaties zoals VO-raad, VOS abb, VO-gids, Maatschappij en Politiek
- Podcast Meesterwerk: LAKS over de stem van de leerling.
- Podcast wat een Kans! Ilse Papenburg in gesprek met PO-raad en het LAKS over kansengelijkheid in het Onderwijs.
- Bericht in Trouw over standpunt LAKS examenbesluit 2021
- In het achtuurjournaal van NOS over NPO-geld.
- Artikel in Volkskrant over actie ISO & LAKS om aandacht te vragen voor mentaal welzijn jongeren.
- Genoemd in artikel over praktijkexamens.
- Opiniestuk van het LAKS in het NRC over doorgeslagen toetscultuur.
- Bericht in NOS & Trouw in mei over oproep VO-raad & LAKS om middelbare scholen volledig te openen.
- Genoemd in artikel Parool over eindexamens 2021.
- Video van AD waarin LAKS uitlegt hoe de examenklachtenlijn werkt.
- Genoemd op NU.nl, RTV Utrecht, Nederlands Dagblad over aantal klachten EEKL.
- Artikel in Volkskrant en AD over start eindexamens onder coronamomstandigheden.
- Interview in het AD met Nienke Luijckx over voorzitterschap LAKS.
- Interview in Trouw met Nienke Luijckx over haar LAKS-jaar.
- Artikel in Trouw over veerkracht van- en visie op het onderwijs.
- Artikel in Nationale Onderwijsgids over recordaantal examenklachten bij het LAKS.
- Genoemd in Parool, Nationale Onderwijs Gids, RTL Nieuws over coronamaatregelen start schooljaar 2021/2022.
- Tafelgast bij Op1 om te praten over opening scholen.
- Artikel in Nationale Onderwijs Gids en Zwartewaterkrant.nl over zorgen LAKS dalende beheersing Nederlands en Wiskunde.
- Artikel in Parool, AD, RTV Utrecht en ND over versoepeling examenregels 2022.
- In Nieuwsupdates van AD over te late levering schoolboeken start schooljaar 21/22.
- Verschillende keren op NPO Radio 1 over de doorgang van eindexamens 2021 en opening scholen.
- Tafelgast bij praatprogramma half8 op sbs6 over inspraak jongeren.

Overige publicaties

- Convenant met de VO-raad voor versterking inspraak leerlingen
- Position paper evaluatie passend onderwijs
- Oproep 'luister naar de stem van de leerling samen met VO-raad, O&O en Steunpunt Passend Onderwijs
- Rapport congres toetscultuur 'Toetscultuur. Een initiatief van het LAKS.'
- Handreiking Lekker reLAKSt overgaan en doorstromen
- Rapport scholierencongressen over taboes: "Taboes in het onderwijs"
- Artikel in themakrant Paarse Vrijdag Krant over leerlingenraden en hun rol in acceptatie LHBTIQ+ leerlingen op school

Social Media

- 10.528 Facebook volgers
- 12866 Twitter volgers
- 7788 Instagram volgers
- 395 YouTube abonnees
- 8 Youtube video's, waarvan 1 informatiefilmpje over de Eindexamenklachtenlijn
- 5 podcasts LAKScast
- Lancering vernieuwde LAKS-website met meer inhoudelijke informatie over activiteiten en standpunten van het LAKS

1.5 Belangrijkste bestuurlijke voornemens en inmiddels in 2021 genomen besluiten

Het bestuur LAKS 2021-2022 dat in juni 2021 is aangesteld en tot juni 2022 het beleid bepaalt, heeft geen grote koerswijzigingen aangekondigd en zal de lijnen van voorgaande besturen volgen. De punten waaraan het LAKS-bestuur 2021-2022 zal gaan werken, zijn opgesteld in een jaarplan. Het jaarplan moet iedere jaar goedgekeurd worden door de Algemene Ledenvergadering (ALV). De leden van LAKS zijn de aangesloten leerlingenraden. In het jaarplan worden de belangrijkste speerpunten benoemd, die door middel van een fixingslijst geconcretiseerd worden. Sommige van de punten op deze fixingslijst hebben al specifiek betrekking op een bepaald speerpunt, andere fixingslijstpunten kunnen in de loop van het jaar toegewezen worden aan een speerpunt. Het bestuur 2021-2022 heeft de volgende speerpunten benoemd waarin gedurende de tweede helft van 2021 is gewerkt:

- *Gelijke kansen voor iedere scholier*
Uit verschillende rapporten blijkt dat de kansenongelijkheid in het onderwijs jaarlijks blijkt toe te nemen. Het onderwerp kansengelijkheid is dan ook al jaren een thema binnen het onderwijsveld. Ook het LAKS-bestuur wil bijdragen aan het verkleinen van kansenongelijkheid, dat doen ze onder andere door te werken aan de volgende doelen: basisvaardigheden van leerlingen verbeteren, de informatievoorziening aan leerlingen duidelijker en zichtbaarder maken en komen met een structurele aanpak voor het tegengaan van kansenongelijkheid.
Specifieke acties waaraan het LAKS-bestuur door middel van de fixingslijst aan werkt zijn: informatievoorziening maken voor vavo-scholieren, informatievoorziening maken over mentaal welzijn en een vmbo-tour organiseren.
- *Onderwijs gericht op eigen ontwikkeling*
In het huidige onderwijssysteem gaat het vaak om het behalen van goede (toets)resultaten. Dit zorgt onder andere voor prestatiedruk, die door toedoen van corona alleen maar is toegenomen. Het LAKS-bestuur is van mening dat het meer moet draaien om de individuele ontwikkeling van scholieren. Om die reden hebben zij op dit thema onder andere gewerkt aan: een omslag in de toetscultuur, het bevorderen van de motivatie van leerlingen, de schoolloopbaan van scholieren persoonsgericht maken en het overgangsbeleid vernieuwen.
Specifieke acties waaraan het LAKS-bestuur door middel van de fixingslijst aan werkt zijn: folder over rechten doorstroom maken, lobby starten over de toetscultuur en onderzoek doen naar vertrouwensbanden.
- *Het LAKS als afspiegeling van alle scholieren*
Het LAKS vertegenwoordigt alle scholieren in het Nederlandse voortgezet onderwijs. Om die taak goed te kunnen uitvoeren, is het van groot belang dat onze actieve achterban een afspiegeling is van die één miljoen leerlingen. Daarom wil LAKS zich inzetten voor een diverse vereniging. Daarom heeft het LAKS-bestuur zich ingezet om LAKS een meer diverse vereniging te maken. Dit is onder andere gebeurd door: ondervertegenwoordigde leerlingen te betrekken bij LAKS, LAKS toegankelijker te maken, en de communicatie te verbreden.
Specifieke acties waaraan het LAKS-bestuur door middel van de fixingslijst aan werkt zijn: minimaal twee praktijkscholen bezoeken, scholen bezoeken in krimpregio's en informatie over leerlingenraden online beter vindbaar maken.

Al deze activiteiten worden gedurende de eerste helft van 2022 voortgezet. In juni 2022 treedt er een nieuw bestuur aan dat het beleid voor het schooljaar 2022-2023 zal uitzetten.

Het bestuur dat aantrad in juni 2020 en aftrad in juni 2021 heeft in de eerste helft van 2021 aan de volgende speerpunten gewerkt:

- *Gelijke kansen stimuleren gelijke ambities*
Hieronder vallen o.a. de volgende doelen: de overgang tussen po en vo verbeteren, de proberen rondom zittenblijven tegengaan, en de wet gratis schoolboeken innoveren voor digitale middelen.
- *Het bevorderen van het leerlingenwelzijn*
Hieronder vallen o.a. de volgende doelen: het verbeteren van de toetscultuur in het vo, het verminderen van stress in het vo, het agenderen van de problemen van thuiszitters, en het bevorderen van een positief schoolklimaat.
- *De vertegenwoordigende waarde van LAKS vergroten*
Hieronder vallen o.a. de volgende doelen: LAKS is actiever op het vmbo, naamsbekendheid van LAKS vergroten, en professionalisering en verdieping voor de achterban.

1.6 Begroting LAKS 2022

	2022	2021
<u>Instellingssubsidie</u>		
Leden	9.085	9.085
Bestuur	38.020	38.020
Eindexamens	19.500	19.500
Inhoud	25.750	25.250
Voorlichting en informatievoorziening	14.500	15.000
LAKS Monitor 2021-2022	138.891	96.838
subtotaal instellingssubsidie	245.746	203.693
<u>Projectsubsidie</u>		
-	-	-
subtotaal projectsubsidie	-	-
TOTAAL begroting LAKS	245.746	203.693

1.7 De omvang en functie van het vrij besteedbare vermogen

De bestemmingsreserve van het LAKS is opgebouwd door contributies van leden (Leerlingenraden van scholen in het voortgezet onderwijs) en wordt aangewend voor overschrijdingen van de instellingssubsidies, eigen projecten en onverwachte grote uitgaven.

Hoewel er ook in 2021 nog beperkende maatregelen vanwege de Covid-19 van kracht waren, konden er wel meer fysieke activiteiten plaats vinden dan in 2020. Zo zijn er 3 ALV's fysiek georganiseerd, waarvan twee een tweedaagse activiteit betroffen.

In 2021 is een groep jongeren onder begeleiding van LAKS en de Number 5 Foundation bezig geweest met het bouwen van een vertegenwoordiging voor 'thuiszitters, bestaande uit kinderen en jongeren die 'vastlopen' in het onderwijs. Deze vertegenwoordiging heeft vorm gekregen in de 'Adviesraad Eigenwijsheid'. Deze adviesraad wordt door LAKS als van wezenlijk belang geacht om expertise en aanknopingspunten te genereren om het onderwijssysteem te verbeteren. Om deze 'lancering' in 2021 mogelijk te maken, heeft LAKS vooralsnog ca. 80% van de kosten uit eigen middelen gefinancierd, in totaal een bedrag van € 6.075. Hiermee is gevolg gegeven aan het in het jaarverslag 2020 geformuleerde streven om een substantieel deel van de ledengelden, die in 2020 niet konden worden uitgegeven a.g.v. de Covid-19-beperkingen, in 2021 in te zetten voor extra activiteiten voor achterban en leden.

Als volgende stap ziet LAKS een pilotfase van een jaar, waarin stap voor stap aan een stevig en duurzaam platform gebouwd wordt. Hiervoor is begin 2022 een projectsubsidie aangevraagd bij OCW/VO.

Al met al zijn door extra dan wel grootster opgezette activiteiten de niet bestede ledengelden in 2020 (€ 12.256) in 2021 grotendeels gecompenseerd (€ 11.466).

Bestemmingsreserve 'Ledengeld'	uitputting	voeding	saldo
Saldo 1 januari 2021			60.514
<i>Eigen inkomsten</i>			
Ledengelden 2021		20.100	
Korting MR-cursussen	-130		
Bijdrage LLR-trainingen niet-leden		440	
Eigen bijdrage kosten lancering Adviesraad Eigenwijs	-6.075		
Vacatiegelden		750	
Naar Leden	-17.039		
Naar Bestuur	-9.064		
	-32.308	21.290	
<i>Financiële baten en lasten</i>			
Rente en bankkosten 2021	-448		
Resultaat 2021	-32.756	21.290	-11.466
Saldo 31 december 2021			49.048

2. JAARREKENING

ref.	BALANS per 31 december (na resultaatbestemming)	2021	2020
		€	€
1	ACTIVA		
	<i>Vlottende activa</i>		
1.1	Vorderingen	3.154	3.070
1.2	Liquide middelen	100.198	96.464
	<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>103.352</i>	<i>99.534</i>
	Totaal activa	103.352	99.534
2	PASSIVA		
2.1	Eigen Vermogen	68.103	60.514
2.2	Kortlopende schulden	35.249	39.020
	Totaal passiva	103.352	99.534

ref.	STAAT van BATEN en LASTEN	2021	begroot 2021	2020
		€	€	€
3	BATEN			
3.1	Rijksbijdragen	203.693	203.693	243.534
3.2	Overige baten	24.737	PM	20.671
	Totaal baten	228.430	203.693	264.205
4	LASTEN			
4.1	Project 'Lustrum LAKS'	-	-	6.715
4.2	Project 'LAKS Monitor 2019 - 2020'	-	-	133.323
4.3	Kosten uit ledengeld/contributie	32.308	-	3.879
4.4	Kosten uit instellingsubsidie	188.084	203.693	92.345
	Totaal lasten	220.392	203.693	236.262
	SALDO baten en lasten	8.037	-	27.943
5	Financiële baten en lasten	-448	-	-251
	RESULTAAT	7.589	-	27.692
	Toevoeging aan bestemmingsreserve 'Ledengeld'	-	-	12.256
	Onttrekking aan bestemmingsreserve 'Ledengeld'	-11.466	-	-
	Toevoeging aan 'Egalisatiereserve'	19.055	-	15.436
	Onttrekking aan 'Egalisatiereserve'	-	-	-
	Resultaat na bestemming	7.589	-	27.692

KASSTROOMOVERZICHT	2021		2020	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	8.037		27.943	
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen	-			
- mutaties voorzieningen	-			
Verandering in vlottende middelen:				
- vorderingen (-/-)	-84		-883	
- schulden	-3.771		13.572	
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	-3.855		12.689	
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>		<i>4.183</i>		<i>40.632</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-		-	
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		<i>-</i>		<i>-</i>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen			-	
Ontvangen rente	-		-	
Betaalde rente en kosten	-448		-251	
<i>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		<i>-448</i>		<i>-251</i>
Mutatie kasstroom		3.734		40.380
Mutatie liquide middelen				
Saldo liquide middelen 1 januari		96.464		56.083
Saldo liquide middelen 31 december		100.198		96.464
Mutatie liquide middelen		3.734		40.381

2.1 Grondslagen

Algemeen

De grondslagen voor de jaarrekening zijn gebaseerd op de Richtlijn "C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven" uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro-en kleine rechtspersonen (RJK).

Activiteiten

Landelijk Actie Komitee Scholieren is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40534946 en feitelijk gevestigd aan de Drieharingstraat 6 te Utrecht.

De kerntaken bevatten:

- het vertegenwoordigen van de belangen en het versterken van de positie van de leerlingen van het voortgezet onderwijs
- het verbeteren van het leefklimaat op de scholen en instellingen

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Waardering van de activa en de passiva

Activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs welke gelijk is aan de nominale waarde tenzij hieronder anders vermeld.

Vlottende activa

De vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde, eventueel onder aftrek van een noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de vereniging.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht. De bestemmingsreserves zijn opgebouwd uit bijdrage van de leden minus de kosten.

Egalisatiereserves

De egalisatiereserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door derden is aangebracht

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend, en nog te betalen bedragen.

Grondslagen voor de resultaatsbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het jaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW

Onder de Rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW. De Rijksbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten van uitstaande vorderingen en verplichtingen bij kredietinstellingen.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt gemuteerd op het eigen vermogen, zoals opgenomen in de toelichting op de balans.

Grondslagen voor het Kasstroomoverzicht

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en kosten en uitgaven.

2.2 Toelichting op de onderscheiden posten van de Balans per 31 december 2021

Vorderingen

		31-12-2021	31-12-2020
1.1	Vorderingen		
1.1.1	MR-cursussen en LLR-trainingen	1.976	1.773
1.1.2	Overige vorderingen	1.178	1.297
	<i>Totaal vorderingen</i>	<u>3.154</u>	<u>3.070</u>

Liquide middelen

		31-12-2021	31-12-2020
1.2	Liquide middelen		
1.2.1	Bank	100.198	96.464
	<i>Totaal liquide middelen</i>	<u>100.198</u>	<u>96.464</u>

Uitsplitsing bankrekeningen

	31-12-2021	31-12-2020
NL04 TRIO 0776 4950 54	60.198	56.464
NL80 ASNB 0893 3963 97	40.000	40.000
<i>Totaal</i>	<u>100.198</u>	<u>96.464</u>

Eigen Vermogen

2.1 Eigen vermogen	Stand 1-1 2021	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12 2021
2.1.1 Bestemmingsreserve 'Ledengeld'	60.514	-11.466		49.048
2.1.2 Egalisatiereserve Instellingssubsidie	0	15.610	3.446	19.055
Totaal	60.514	4.144	3.446	68.103

Het eigen vermogen bestaat ultimo 2021 uit een bestemmingsreserve 'Ledengeld' en een egalisatiereserve 'Instellingssubsidie'. Voor een toelichting op de bestemmingsreserve 'Ledengeld' wordt verwezen naar paragraaf 1.7.

Aan de egalisatiereserves is in 2021 het positieve exploitatieresultaat op instellingssubsidie 2021 ad € 15.610 toegevoegd. Van de in 2021 ontvangen instellingssubsidie ad € 203.693 (VO/560083512) is in 2021 een bedrag van € 188.084 daadwerkelijk besteed, incl. de uitgaven t.b.v. de LAKS-Monitor 2021-2022. Van het resterende saldo ad € 15.610 komt € 15.050 'op conto' van de LAKS-monitor. De subsidie voor de reguliere activiteiten is, op een bedrag van € 560 na, geheel besteed.

De subsidie voor de LAKS-Monitor 2021-2022 is onderdeel van de instellingssubsidie van LAKS. Het betreft een project dat over twee jaar uitgevoerd wordt. Omdat deze projectmatige activiteiten zich lastig per jaar laten begroten is met OCW afgesproken dat LAKS een egalisatiereserve van 15% van de instellingssubsidie mag opbouwen. Voor 2021 betekent dit een maximum per ultimo boekjaar van € 30.554.

Daarnaast is een bedrag van € 3.446 aan de egalisatiereserve toegevoegd. Dit betreft de vrijval van de projectsubsidie t.b.v. het project 'Rekenoets Klachtenlijn' (verplichtingnummer 61500-121231) 2015-2020. De subsidie is bij de beschikking d.d. 15 juli 2015 tevens vastgesteld op € 19.500, de kosten bedroegen in totaal € 16.054. De subsidieverantwoording werd ingediend op 19 mei 2020.

De stand van de egalisatiereserve bedraagt per 31-12-2021 € 19.054 en blijft daarmee onder de gestelde maximum grens.

Kortlopende schulden

2.2	Kortlopende schulden	31-12-2021	31-12-2020
2.2.1	Nog te besteden/af te rekenen subsidiegelden	29.372	32.817
2.2.2	RC Stichting COMBO	615	2.413
2.2.3	Crediteuren	825	3.790
2.2.4	Overige te betalen kosten	4.437	3.790
	<i>Totaal kortlopende schulden</i>	<u>35.249</u>	<u>39.020</u>

2.2.1	<i>Uitsplitsing nog te besteden/af te rekenen subsidiegelden</i>		
	Project "Rekentoets Klachtenlijn"	-	3.445
	LAKS monitor 2019-2020	29.372	29.372
		<u>29.372</u>	<u>32.817</u>

2.2.4 *Overige te betalen kosten*

Betreft de eindfacturatie van een onderzoeksopdracht in 2021 betreffende 'Vertrouwensbanden onder middelbare scholieren' door OneTwentyOne.

2.3 Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van Baten en Lasten 2021

BATEN

3.1	Rijksbijdragen	2021	Begroting 2021	2020
3.1.1	Instellingssubsidie	203.693	203.693	236.819
3.1.2	Lustrum LAKS 2020	-	-	6.715
		<u>203.693</u>	<u>203.693</u>	<u>243.534</u>

Rijksbijdrage	Verplichtingennummer	Zaaknummer	Kenmerk / referentie	Totaal beschikking	Beginstand 01-01-2021	Subsidie OCW 2021	Kosten 2021	Mutatie egalisatie-reserve	Stand 31-12-2021
				€	A	B	C	D	A+B+C+D
				€	€		€		€
LAKS Monitor 2019-2020	VO/56044957	1420338	1439270	253.308	29.372	-	-	-	29.372
Instellingssubsidie incl. LAKS Monitor 2021	VO/560083512	163163	26216690	203.693	-	203.693	-188.084	-15.610	-
LAKS 2016 Rekentoets Klachtenlijn	61500-12231				3.445	-	-	-3.445	-

De saldi van de subsidies per 31-12-2021 zijn als volgt toe te lichten:

- *Projectsubsidie LAKS-monitor 2019-2020 (VO/560044957)*: deze tweejaarlijkse editie is per 31-10-2020 afgesloten en heeft per 31-12-2020 een eindsaldo van in totaal € 29.372. De vaststellingsbeschikking is op 17 februari 2022 ontvangen (VO/560044957; zaak 104093). De subsidie is daarbij vastgesteld op € 223.936. Het terug te betalen saldo ad € 29.372 is verantwoord bij '2.2 Kortlopende schulden'.
- *Instellingssubsidie LAKS 2021 (verplichtingennummer VO/560083512)*: de bestedingen in 2021 bedroegen € 188.084; het saldo van € 15.610 wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve. Hiervan betreft een bedrag van € 15.050 de LAKS-Monitor, editie 2021-2022; de activiteiten zijn gestart in 2021 en lopen door tot en met september 2022.
- *Projectsubsidie Rekentoets Klachtenlijn (verplichtingennummer 61500-121231)*: dit subsidie is toegekend én tegelijkertijd vastgesteld op € 19.500. Het volledige bedrag is op 15 juli 2015 ontvangen. Het project is op 19 mei 2020 verantwoord aan OCW. De kosten bedroegen in totaal € 16.055. Het saldo ad € 3.445 is in 2021 als 'vrijval subsidie' verantwoord onder 3.2.2. en is toegevoegd aan de egalisatiereserve.

Overige baten

3.2	Overige baten	2021	Begroting 2021	2020
3.2.1	Contributiebijdragen	20.100	PM	20.280
3.2.2	Vrijval projectsubsidie 'Rekentoets Klachtenlijn'	3.445	-	-
3.2.3	Overige baten	1.192	-	391
	<i>Totaal overige baten</i>	<u>24.737</u>	<u>PM</u>	<u>20.671</u>

De contributiebijdragen betreffen de kosten van het lidmaatschap door een Leerlingenraad bij LAKS.

Dit bedroeg in 2021 € 60 per schooljaar. In 2020/2021 was het aantal (betalende) leden 335.

De overige baten bestaan uit vacatiegelden en opbrengsten uit trainingen aan Leerlingenraden.

LASTEN

4.1	Project Lustrum LAKS 2020	2021	Begroting 2021	2020
4.2.1	Zaalhuur en catering	-	-	8.198
4.2.2	Materialen	-	-	1.082
4.2.3	Eigen bijdrage in kosten	-	-	-/- 2.565
	<i>Totaal</i>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>6.715</u>

Het LAKS bestond in 2020 35 jaar en dat werd gevierd met een symposium op 31 januari 2020.

4.2	Project LAKS monitor 2019-2020	2021	Begroting 2021	2020
4.2.1	Personeelskosten	-	-	16.475
4.2.2	Technische Realisatie	-	-	80.766
4.2.3	Realisatie online-presentatie	-	-	17.590
4.2.4	Inhoudelijke realisatie	-	-	620
4.2.5	Resultaatpresentatie	-	-	14.183
4.2.6	Overhead- & Accountantskosten	-	-	3.689
	<i>Totaal</i>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>133.323</u>

De LAKS-monitor is een tweejaarlijks, grootschalig tevredenheidsonderzoek onder middelbare scholieren en heeft als doel om leerlingenraden en schoolleiders een tool in handen te geven om het onderwijs op eigen school te verbeteren. Tevens geeft dit onderzoek inzicht in de tevredenheid van scholieren op landelijk niveau, zodat LAKS op landelijk niveau aan de slag kan om de knelpunten aan te pakken.

4.3	Kosten uit ledengeld/contributie	2021	Begroting 2021	2020
4.3.1	Extra kosten leden	17.039	-	272
4.3.2	Extra kosten bestuur	9.064	-	792
4.3.3	Eigen bijdrage Lustrum LAKS 2020	-	-	2.565
4.3.4	Eigen bijdrage kosten Adviesraad Eigenwijs	6.075	-	-
4.3.5	Overige	130	-	250
	<i>Totaal</i>	<u>32.308</u>	<u>-</u>	<u>3.879</u>

Honderden Leerlingenraden van scholen in het voortgezet onderwijs zijn lid van het LAKS en betalen daarvoor een jaarlijkse contributie van € 60. Met deze bijdragen werd in 2021 ruim een derde van kosten van activiteiten voor leden en onkosten van het bestuur gefinancierd, subsidiegelden van OCW dekten tweederde.

Als gevolg van Covid-19 kon in 2020 een groot deel van de ledengelden niet aangewend worden voor activiteiten voor leden en bestuur. In 2021 konden extra activiteiten en projecten georganiseerd c.q. opgezet worden, waarvoor de niet bestede bijdragen in 2020 nagenoeg volledig aangewend konden worden.

4.4	Instellingssubsidie	2021	Begroting 2021	2020
4.4.1	Leden	9.085	9.085	9.085
4.4.2	Bestuur	38.020	38.020	34.660
4.4.3	Eindexamens	20.361	19.500	10.061
4.4.4	Inhoud	25.165	25.250	23.738
4.4.5	Voorlichting & informatievoorziening	13.665	15.000	14.801
4.4.6	LAKS-Monitor 2021-2022	81.788	96.838	-
	<i>personeelskosten</i>	17.973	14.681	-
	<i>technische realisatie</i>	59.377	63.111	-
	<i>online presentatie</i>	-	5.000	-
	<i>inhoudelijke realisatie</i>	1.413	2.500	-
	<i>acquisitie</i>	3.025	11.546	-
	<i>Totaal</i>	<u>188.084</u>	<u>203.693</u>	<u>92.345</u>

Ondanks Covid-19 is LAKS er in 2021 in geslaagd de instellingssubsidie voor reguliere activiteiten bijna 100% in te zetten voor de ten doel gestelde inhoudelijke activiteiten. Het niet bestede deel ad € 559 is toegevoegd aan de egaliseringsreserve. De instellingssubsidie is gebruikt om de belangen van scholieren in het voortgezet onderwijs te behartigen. Dit is enerzijds gebeurd door de lobbywerkzaamheden van het bestuur bij politieke en onderwijspartijen. Anderzijds zijn er diverse formele en informele bijeenkomsten georganiseerd, waar scholieren met elkaar en het bestuur van LAKS in discussie gingen over onderwijs gerelateerde zaken. Ook is LAKS zeer actief op social media om een zo breed mogelijke achterban te bereiken en te informeren, alsmede pers en stakeholders. Zie voor verdere informatie over alle activiteiten in 2021 het Activiteitenverslag (paragraaf 1.3 van deze jaarrekening).

De activiteiten voor de LAKS-Monitor 2021-2022 zijn in mei 2021 van start gegaan en lopen door tot en met 31 oktober 2022. Het niet bestede deel van de subsidie 2021 ad € 15.050 is toegevoegd aan de egaliseringsreserve, ter aanwending van activiteiten in 2022. De wens is om de LAKS-Monitor vanaf 2023 tot een jaarlijks onderzoek om te vormen. Hierover gaat LAKS met OCW in 2022 in gesprek.

5	Financiële baten en lasten	2021	Begroting 2021	2020
5.1	Rentelasten (-/-)/bankkosten	- 448	-	- 252
5.2	Rentebaten	-	-	-
	<i>Totaal</i>	<u>- 448</u>	<u>-</u>	<u>- 252</u>

6. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

n.v.t.

7. Gebeurtenissen na balansdatum

n.v.t.

3. OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen regeling opgenomen ten aanzien van de resultaatsbestemming.

Het resultaat wordt bestemt conform de vereisten van OCW zoals opgenomen in de subsidieregeling COMBO, LAKS & JOB, de beschikkingen en de afrekeningen van OCW.

Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende bladzijden.

Akkoord Bestuur:

I.N. Maas

S.H. van den IJssel

M.D.A. de Vries

F.F.J.M.A. Adriaansen

I.F. Schijvens

S.E. Broekmeulen

M.D. Adelaar

Registeraccountants

RA12 Registeraccountants B.V.

Traverse 1

3905 NL Veenendaal

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de ledenvergadering en het bestuur van
Vereniging Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs
Drieharingstraat 6
3511 BJ Utrecht

A Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Vereniging Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de door de minister op grond van artikel 9 lid 2 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS vastgestelde voorschriften voor de jaarverslaggeving niet bekostigde instellingen;
- voldoen de in de jaarrekening verantwoorde subsidiebatens, -lasten en -balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de relevante bepalingen van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS, zoals vastgelegd in hoofdstuk 5 van versie 4 van het Accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS, en de doelgebonden en niet doelgebonden subsidieverplichtingen, zoals vastgelegd in de verleningsbeschikking(en).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021
2. de winst- en verliesrekening over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en versie 4 van het Accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B Verklaring over de andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel verslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die volgens de door de minister op grond van artikel 9 lid 2 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS vastgestelde voorschriften voor de jaarverslaggeving niet bekostigde instellingen is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de door de minister op grond van artikel 9 lid 2 van de kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS vastgestelde voorschriften voor de jaarverslaggeving niet bekostigde instellingen.

Het bestuur is er ook voor verantwoordelijk dat de in jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals vermeld in hoofdstuk 5 van versie 4 van het Accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de entiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, versie 4 van het Accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties voldoen in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

Wij communiceren met het toezichhoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Veenendaal
RA12 Registeraccountants B.V.

M.P. (Marc) Burger RA CIA